

Afname broedvogels in landbouwgebied stabiliseert

© 26 MAART 2021

Wat broedvogels in landbouwgebied betreft, zet de trend van 2019 zich verder door in 2020. “Ze lijken zich te stabiliseren op een laag niveau dankzij een paar soorten die het goed doen”, klinkt het bij het Instituut Natuur- en Bosonderzoek (INBO). “Broedvogels van de bosgebieden geven een gemengd beeld, en generalisten zijn na een toename teruggekeerd naar het niveau van 2007, net zoals de trekvogels.”

Lees meer over: [akkervogel onderzoek](#)

Sinds 2007 organiseert het Instituut Natuur- en Bosonderzoek (INBO) in samenwerking met Natuurpunt Studie een jaarlijkse monitoring van een 100-tal algemene en schaarse broedvogels in Vlaanderen. Zo'n 300 vrijwillige medewerkers voeren gestandaardiseerde tellingen uit verspreid over 1200 vooraf gekozen kilometerhokken. Recent werden de tellingen van 2020 mee verwerkt en geanalyseerd.

Broedvogels in landbouwgebied stabiel op laag niveau

Het aantal broedvogels in landbouwgebied neemt al tientallen jaren af in Vlaanderen. “Sinds de start van de tellingen in 2007 heeft die afname zich nog fors doorgezet, hoewel de afnemende aantallen sinds 2016 enigszins lijken te stabiliseren”, laat het INBO weten. “Het aantal patrijzen bijvoorbeeld is in de periode 2007-2020 met 47 procent afgenomen in Vlaanderen, en hoewel die afname de voorbije drie jaar lijkt te stabiliseren is van enig herstel nog geen sprake. De afname van een andere bekende vogel - de Kievit - zet zich nog steeds fors door (68% verlies in 2007-2020).

De rem op de afname als groep lijkt vooral veroorzaakt te worden door uitzonderingen zoals de roodborsttapuit (+67% in 2007-2020) en de witte kwikstaart (+23% in 2007-2020).

Broedvogels van bosgebieden vertonen een gemengd beeld. “Ze kenden een stabiele tot zelfs positieve trend in de periode 2007-2015”, klinkt het. “Daarna kwam een flinke daling, en de gecombineerde cijfers van 2020 bevestigen die neerwaartse trend. Het aantal grote lijsters, een bosvogel die vaak in landbouwgebied foerageert, neemt alarmerend snel af (-65%). En een oorspronkelijk algemene bosvogel als matkop is ondertussen een zeldzaamheid geworden in Vlaanderen en wordt zelfs niet meer opgepikt in het ABV-netwerk.” Daar staan gelukkig positieve trends van standvogels met een voorkeur voor loofhout tegenover, zoals de boomklever (+64%) en de grote bonte specht (+44%).

Trekvogels en generalisten vertonen wisselende trends

Generalisten, een groep soorten die erin slagen zich aan te passen aan diverse leefgebieden, vertonen sinds 2007 een wisselende trend. Een toename in 2007-2013 werd gevolgd door een stelselmatige afname in 2014-2020 tot het oorspronkelijke niveau van 2007.

“Vooral bekende tuinvogelsoorten zoals de merel, ekster, koolmees, en pimpelmees maken deel uit van deze groep”, aldus het INBO. “De aantallen merels zijn fors gedaald vanaf 2018 (gemiddeld -37% in 2007-2020). De oorzaak van die plotse crash is wellicht het Usutu-virus dat lelijk huishoudt onder vooral merels. Bij de spreek is de afname minder plots, maar

stelselmatig sinds de start van het project (-29% in 2007-2020).”

“ De kans is reëel dat zomertortel binnen afzienbare tijd als broedvogel uit Vlaanderen - en bij uitbreiding uit heel West-Europa - zal verdwijnen

INBO

De trends van trekvogels die ten zuiden van de Sahara overwinteren, kunnen flink beïnvloed worden door zowel de omstandigheden in Vlaanderen als die tijdens de trek en in de overwinteringsgebieden zelf. “Het is niet altijd duidelijk welke van deze factoren doorslaggevend is”, klinkt het.

“Een soort als de zomertortel ondervindt in alle periodes van het jaar veel druk: ze leeft in landbouwgebied in Vlaanderen en wordt fel bejaagd over de ganse trekroute en in Afrika”, aldus het INBO. “Ze is ondertussen zo zeldzaam geworden dat ze niet meer wordt opgepikt in ons project. De kans is reëel dat zomertortel binnen afzienbare tijd als broedvogel uit Vlaanderen (en bij uitbreiding uit heel West-Europa) zal verdwijnen.” Gemiddeld genomen lijken trekvogels in 2018-2020 echter enigszins te herstellen tot het niveau van 2007 na een periode van flinke afname in 2013-2017.

Meer weten? [Hier](#) vind je meer gedetailleerde info over de soorten broedvogels en hun aantallen.

Bron: Eigen verslaggeving

Beeld: Rollin Verlinde

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • [02 552 81 91](tel:025528191)

M • info@vilt.be

Volg ons op:

[f](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/) screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

[t](https://twitter.com/vilt_nieuws) screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

[in](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/) screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

© 2021 VILT vzw, all rights reserved

[Webdesign by Code d'Or](#)